

MRF 2023.186

Planklagenævnets afgørelse af 5. september 2023, j.nr. 23/01395

Stadfæstet afslag på landzonetilladelse til, at råstofvindvinder etablerede 8 m høj og 250 m lang støjvold ud til landsby, da der ikke var meddelt råstofgravetilladelse på den del af ejendommen, der grænsede op mod landsbyen, og den ansøgte støjvold ikke fandtes at have betydning for den igangværende råstofindvinding.

E havde i 2020 fået tilladelse efter råstofloven til at indvinde råstoffer på 24,5 ha af den nordlige del af E's ejendom beliggende i landzone på vilkår om, at der blev opført støjvolde langs graveområdets vestlige og sydlige del mod Sønder Nærå. Efterfølgende ansøgte E kommunen om landzonetilladelse til etablering af en 250 m lang, 8 m høj og 40 m bred støjvold på den sydlige del af E's ejendom grænsende op til landsbyen Sønder Nærå med henblik på at fremtidssikre beboerne i Sønder Nærå mod støj fra en evt. kommende tilladelse til erhvervsmæssig råstofudvinding på den sydlige del af matriklen. Faaborg-Midtfyn Kommune meddelte i januar 2023 afslag på landzonetilladelse, da støjvolden ifølge kommunen ville påvirke landskabet væsentligt, og da der ikke af ansøgningen fremgik en særlig begrundelse for etablering af støjvolden. Afslaget blev påklaget af E, der anførte, at formålet med

støjvolden var at fremtidssikre beboerne i Sønder Nærå, idet den nuværende støj- og afskærmningsvold ville forsvinde i takt med, at gravearbejderne ville rykke tættere på byen. Planklagenævnet (formanden) fandt indledningsvis, at etableringen af støjvolden krævede landzonetilladelse efter planlovens § 35, stk. 1. Hvad angik spørgsmålet, om der kunne meddeles landzonetilladelse, fandt nævnet, at støjvolden var i strid med de hensyn, der følger af planlovens formålsbestemmelse, og at der ikke forelå en særlig begrundelse for etablering af støjvolden. Nævnet lagde herved vægt på, at der ikke forelå tilladelse til at grave i det område, der ønskedes støjsikret, og at det var mere hensigtsmæssigt at ansøge om etablering af en ny støjvold i forbindelse med meddelelse af en ny tilladelse til råstofindvinding på ejendommen. Nævnet stadfæstede derfor kommunens afslag.

Kommentar: Afslaget må anses for velbegrundet ud fra specialitetsbetragtninger, da det er regionen som råstofmyndighed, der på grundlag af råstoflovens § 3 må foretage den relevante afvejning af, hvor og hvornår der skal meddeles tilladelse til råstofindvinding, og en støjvold til en ikke-tilladt råstofindvinding indirekte vil foregribe denne afvejning.

Afgørelse i klagesag om Faaborg-Midtfyn Kommunes afslag på landzonetilladelse til en støjvold på [A1], Årslev

23/01395

Faaborg-Midtfyn Kommune gav den 4. januar 2023 afslag på landzonetilladelse til etablering af en støjvold på ejendommen [A1], 5792 Årslev.

Ansøgeren har klaget over afgørelsen.

I denne afgørelse har Planklagenævnet behandlet følgende spørgsmål:

- Om forholdet kræver landzonetilladelse, jf. planlovens § 35, stk. 1.
- Om der kan gives landzonetilladelse til forholdet, jf. planlovens § 35, stk. 1.

Planklagenævnet stadfæster afgørelsen. Det betyder, at kommunens afgørelse gælder.

1. Sagens oplysninger

1.1. Ejendommen og kommuneplanen for området

Klagesagen vedrører opførelsen af en støjvold på ejendommen matr. nr. [M1], på adressen [A1], 5792 Årslev. Støjvolden ønskes opført mellem en grusgrav på ejendommen og landsbyen Sønder Nærå.

Den berørte matrikel ligger i landzone. Matriklen er en del af en ejendom, som er noteret som landbrugsejendom uden beboelse.

Det ansøgte fremgår af Bilag 1 med billedmateriale sidst i denne afgørelse.

Den berørte matrikel ligger i et område, der er udpeget som naturbeskyttelsesområde og hvor skovrejsning er uønsket i kommuneplan 2019 for Faaborg-Midtfyn Kommune. Ejendommen er omfattet af kommuneplanramme Tad.R.1, Tarup - Davinde, Natur- og fritidsområde, som udlægger området til natur- og fritidsområde.

Matriklen er endvidere omfattet af Råstofplan 2020 for Region Syddanmark, råstofgraveområde, Tarup-Davinde. Der er den 18. juni 2020 givet tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding af sand, grus og sten på den nordlige del af matriklen. Tilladelsen dækker et areal på 24,5 hektar.

Gravetilladelsen indeholder vilkår om, at der opføres støjvolde langs graveområdets vestlige og sydlige side mod Sønder Nærå.

Den ansøgte jordvold ønskes opført uden for råstofplanens graveområde.

Det ansøgte:

Der er ansøgt om en støjvold på 250 m langs [A1] med en højde på 8 m og en bredde på 40 m i bunden.

Det fremgår af sagens oplysninger, at støjvolden ønskes etableret for at fremtidssikre beboerne i Sønder Nærå mod støj fra en eventuel kommende tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding, på den del af matriklen mod syd, som endnu ikke er omfattet af en råstofgravetilladelse.

1.2. Afgørelsen, der er klaget over

Faaborg-Midtfyn Kommune gav den 4. januar 2023 afslag på landzonetilladelse til etablering af en jordvold på ejendommen [A1], 5792 Årslev.

Kommunen begrundede afslaget med, at det ansøgte strider mod planlovens formål. Kommunen lagde vægt på, at støjvolden vil påvirke landskabet væsentligt, og at der ikke er en særlig begrundelse for at etablere støjvolden, herunder at der ikke er fremsendt nærmere dokumentation for, at der støjmessigt er behov for jordvolden på den ansøgte placering.

Kommunen har supplerende bemærket, at beboerne i Sønder Nærå allerede er sikret mod støj på grund af vilkår i gravetilladelsen fra Region Syddanmark. Det er dokumenteret med støjberegninger, at støjvolden overholder miljøstyrelsens vejledende grænseværdier.

Kommunen vurderede, at der ikke er en miljømæssig argumentation for at etablere den ansøgte støjvold.

1.3. Klagen og bemærkningerne hertil

Planklagenævnet har under sagens behandling modtaget de dokumenter vedrørende sagens indhold, der fremgår af Bilag 2 sidst i denne afgørelse.

Planklagenævnet modtog klagen fra kommunen den 26. januar 2023.

Klagen og de bemærkninger, der er modtaget i klagesagen, er alene kort gengivet i afgørelsen, men de er indgået i sagsbehandlingen i deres helhed.

2. Planklagenævnets bemærkninger og afgørelse

2.1. Planklagenævnets kompetence

Planklagenævnet kan tage stilling til en kommunes afgørelse efter planlovens § 35, stk. 1 (landzone), jf. lovens § 58, stk. 1, nr. 1.[1]

Planklagenævnet kan desuden tage stilling til retlige spørgsmål i forbindelse med en kommunes øvrige afgørelser efter planloven, jf. lovens § 58, stk. 1, nr. 3. Det er et retligt spørgsmål, om en støjvold kræver landzonetilladelse.

2.2. Undtagelse fra kravet om landzonetilladelse

I landzone må der ikke uden tilladelse fra kommunen foretages udstykning, opføres ny bebyggelse eller ske ændring i anvendelsen af bestående bebyggelse og ubebyggede arealer, jf. planlovens § 35, stk. 1.

Der gælder efter loven en række undtagelser fra kravet om landzonetilladelse, jf. planlovens § 5 u og §§ 36-38. Hvis forholdet ikke kræver landzonetilladelse, vil det være umiddelbart tilladt efter landzonereglerne.

Ingen af undtagelserne finder anvendelse i den konkrete sag, hvorfor det ansøgte kræver landzonetilladelse.

2.3. Forholdet til landzonereglerne

2.3.1. Klagen

Det fremgår af klagen, at den ansøgte støjvold skal opføres for at fremtidssikre beboerne i Sdr. Nærå, idet den nuværende støj- og afskærmningsvold forsvinder, efterhånden som gravearbejdet kommer tættere på Sdr. Nærå.

2.3.2. Generelt om landzonetilladelse

Hovedformålet med zoneinddelingen og landzonereglerne er at forhindre byspredning i det åbne land og at sikre, at egentlig bymæssig udvikling sker, hvor der gennem planlægningen er åbnet mulighed for det. Det følger af formålsbestemmelsen, at landzonereglerne skal administreres på baggrund af landskabelige, rekreative og arealressourcemæssige hensyn og andre samfundsmæssige interesser, f.eks. trafikale hensyn, samt hensynet til erhvervslivets muligheder for vækst og udvikling.[2]

Områder i landzone skal som udgangspunkt friholdes for anden spredt og uplanlagt bebyggelse m.v. end den, der er nødvendig for driften af landbrug, skovbrug og fiskeri. Udover at værne om natur og landskab er varetagelsen af de primære erhvervsinteresser blandt de hensyn, der ligger bag landzonereglerne.

Efter hidtidig praksis lægges der stor vægt på lovens almene formål, uanset at den enkelte sags betydning er begrænset. I vurderingen indgår derfor overvejelser om, hvilken betydning afgørelsen kan få for fremtidige lignende sager (præcedensvirkning).

2.3.3. Generelt om terrænregulering i form af etablering af jordvold

Efter hidtidig praksis anses jordvolde af et vist omfang for en ændret anvendelse af et ubebygget areal, og kræver derfor landzonetilladelse. Sådanne jordvolde påvirker landskabet og bør kun tillades, hvis der foreligger en særlig begrundelse for det.

2.3.4. Planklagenævnets vurdering

Planklagenævnet finder, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte Faaborg-Midtfyn Kommunes vurdering af, at opførelsen af den ansøgte støjvold er i strid med de hensyn, som varetages med landzonebestemmelserne.

Nævnet lægger herved vægt på, at den ansøgte støjvold har et omfang og en placering, som gør, at den vil fremstå dominerende i det åbne land og ud mod [A1].

Nævnet finder endvidere, at der ikke i den konkrete sag foreligger sådanne særlige omstændigheder, som kan medføre en tilladelse til opførelsen af den ansøgte støjvold. Nævnet lægger herved vægt på, at der allerede findes en støjvold, som sikrer overholdelse af støjkravene, og at der ikke foreligger en gravetilladelse til at udnytte arealet mod syd. Det af klageren anførte om, at støjvolden skal opføres for at fremtidssikre beboerne i Sønder Nærå mod støj fra en eventuel fremtidig tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding, kan efter nævnets opfattelse ikke begrunde en landzonetilladelse til opførelse af støjvolden. Nævnet bemærker hertil, at det er mere hensigtsmæssigt, at opførelsen af en eventuel ny støjvolden behandles i forbindelse med en ny tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding på ejendommen.

Hensynet til at undgå præcedens er også indgået i nævnets vurdering.

3. Afsluttende bemærkninger

Planklagenævnet stadfæster Faaborg-Midtfyn Kommunes afgørelse af 4. januar 2023 om afslag på landzonetilladelse til etablering af jordvold på ejendommen [A1], 5792 Årslev.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 4, stk. 1, i lov om Planklagenævnet.

Planklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 3, stk. 3, i lov om Planklagenævnet.[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. § 3, stk. 4, i lov om Planklagenævnet.

[1] Bekendtgørelse af lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020 med senere ændringer.

[2] Bemærkninger til lovforslaget, kapitel 7 (LFF nr. 76 af 23. januar 1991) og (LFF nr. 121 af 25. januar 2017).

[3] Lov nr. 1658 af 20. december 2016 om Planklagenævnet med senere ændringer

Sag:

23/01395

Dato:

5. september 2023.

Emner:

Planloven, landzo...

Highlight:

 Vis/skjul highlight

Planklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/planklagenaevnet/>) • Nævnenes Hus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • Plan@naevneneshus.dk (<mailto:Plan@naevneneshus.dk>), Tilgængelighedserklæring (<https://www.was.digst.dk/pkn-naevneneshus-dk>)